

АНАЛИЗ

НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ И ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ВЪНШНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ ВЪРХУ ДЪРВЕСНИТЕ И НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ И ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ В РАЙОНА НА ТП ДГС „МОМЧИЛГРАД“ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Целта на ТП ДГС „Момчилград” е да осигури провеждането на последователна и координирана горска политика и да създаде необходимите условия за гарантиране и подобряване на устойчивото управление на горите на територията си, да има жизнени, продуктивни и многофункционални гори, да има устойчив и конкурентоспособен сектор, съхранено биологично разнообразие, количество и качество на водните ресурси в горските територии, да запази и обогати екологичните, социалните и икономическите функции на горите.

Държавните горски територии на стопанството са 31 448.00 ха. Горските екосистеми в района са много ценни в екологичен, социален и икономически аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

През 2023 година на територията на ТП ДГС „Момчилград” са извършени следните горскостопански дейности:

ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ ТОПОЛОВИ КУЛТУРИ

I. ПОДГОТОВКА НА ПОЧВАТА в подотдел 187/11 - 14 дка

1. Операция - Почистване на площта от храсти и издънки чрез изсичане
2. Операция - Подравняване на площта
3. Операция-Изкопаване на дупки с багер

II. ЗАЛЕСЯВАНЕ- в подотдел 187/11 - 14 дка

1. Операция-Временно съхраняване на вегетативни фиданки
2. Операция - Направа на колчета за маркиране на площта
3. Операция - Маркиране на посадните места
4. Операция-Садене на топови фиданки

III. ПОПЪЛВАНЕ НА КУЛТУРИ

1. Операция - механизировано изкопаване на дупки с дълбочина до 1,50 м - 4.30 дка в подотдели

227/27 - 5 дка

187/г1 - 7 дка

227/п1 - 1 дка

227/28 - 1 дка

2. Операция - временно съхранение на фиданки

227/27 - 5 дка

187/г1 - 7 дка

227/п1 - 1 дка

227/28 - 1 дка

3. Операция - садене на топоволи фиданки в дупки в подотдели – 4,3 дка

227/27 - 5 дка

187/Г1 - 7 дка

227/п1 - 1 дка

227/28 - 1 дка

IV. ОТГЛЕЖДАНЕ НА КУЛТУРИ в подотдели

1. Операция : Първо отглеждане на топоволи култури – 14 дка

187/11 - 14 дка

2. Операция : Първо отглеждане на топоволи култури – 63 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

3. Операция : Първо отглеждане на 2-годишни топоволи култури - 77 дка

187/11 - 14 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

4. Операция: Варосване на фиданките - 77 дка

187/11 - 14 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

5. Операция: Окопаване около фиданките, направа на чашки - 14 дка

187/11 - 14 дка

6. Операция Поливане на топоволи култури - 77 дка

187/11 - 14 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

7. Операция: Филизене на топоволи фиданки - 77 дка

187/11 - 14 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

8. Операция: Кастрене на клони-до 4 м височина – 63 дка

227/27 - 22 дка

187/Г1 - 32 дка

227/п1 - 5 дка

227/28 - 4 дка

9. Операция: Направа на четириредова ограда с бодлива тел

187/11 - 680 л.м

ИГЛОЛИСТНИ И ШИРОКОЛИСТНИ КУЛТУРИ

I. ПОПЪЛВАНЕ НА КУЛТУРИ - 10,9 дка в подотдели

1. Отваряне на дупки с моторен свредел 12/25 см

110/Г - 0,8 дка

111/Б - 2,9 дка

- 422/б - 0,7 дка
- 422/в - 2,2 дка
- 2. Садене на фиданки в малки дупки отворени с моторен свредел
- 110/г - 0,8 дка
- 111/б - 2,9 дка
- 416/б1 - 4,3 дка
- 422/б - 0,7 дка
- 422/в - 2,2 дка

II. ОТГЛЕЖДАНЕ НА КУЛТУРИ в подотдели

- 1. Операция :Първо отглеждане на 3-годишни култури - 28 дка.
- 100/к - 15 дка
- 203/к - 3 дка
- 203/л - 10 дка
- 2. Операция :Първо отглеждане на 4-годишни култури – 8 дка
- 110/г - 4 дка
- 111/б - 4 дка
- 3.Операция: Първо отглеждане на 5-годишни култури - 10 дка
- 416/б1 - 6 дка
- 422/б - 1 дка
- 422/в - 3 дка
- 4. Операция : Второ отглеждане на 2,3 и 4-годишни култури – 46 дка
- 110/к -15 дка
- 203/к - 3 дка
- 203/л - 10 дка
- 110/г - 4 дка
- 110/б - 4 дка
- 416/б1 - 6 дка
- 422/б - 1 дка
- 422/в - 3 дка
- 5.Отглеждане на култури чрез окосяване на плевели с коса
- 100/к - 15 дка

ИЗВЕЖДАНЕ НА ПРОЧИСТКИ БЕЗ МАТЕРИАЛЕН - 57 ДКА.

ОБОБЩЕНО ПРЕЗ 2023 ГОДИНА СА ИЗВЪРШЕНИ СЛЕДНИТЕ ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ:

- 1.Почистване на площи за залесяване - 14 дка.
- 2.Подготовка на почвата - 24 дка.
- 3.Залесяване - 24 дка
- 4.Попълване на култури - 18 дка
- 5.Отглеждане на култури - 245 дка
- 6.Ограждане на култури - 680 л.м
- 7.Кастрене - 63 дка
- 8.Отгледни сечи без материален добив - 57 дка

РАБОТА В АКАЦИЕВА ВЕГЕТАТИВНА СЕМЕПРОИЗВОДСТВЕНА ГРАДИНА

- В отдел 272/1 на площ от 20 дка
- Резитба за просветляване на короните
- Окосяване на плевели с коса
- Окопаване около фиданките на площадки

РАЗСАДНИКОВОТО ПРОИЗВОДСТВО

Фиданките са произведени в разсадник „Момчилград“ са общо 40500 броя, от които 30600 броя са годни за залесяване. Площта на разсадника и семепроизводствената градина са извадени от обхвата на дейност на сертификата.

МАРКИРАНЕ

Маркирани са 43874 м³ стояща маса през 2023 година.

ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

На територията на ТП ДГС Момчилград през изминалата 2023 г. има възникнали 3 бр. горски пожари. Общата засегната площ е 32 дка, като цялата площ е държавна собственост. Причините за възникването на пожарите са небрежност при боравене с открит огън. Всички възникнали пожари са овладявани своевременно и нямаме нанесени щети.

Изразходваните средства за борба с пожарите през 2023 год. са в размер на 955 лв. Те са изразходвани за дооборудване на 2 броя противопожарни депа и за храна при гасене. Закупени са 3 броя противопожарни пръскачки и други инструменти. Изградени са множество извозни пътища в обектите за промишлен добив и е извършен текущ ремонт на 16 км горски пътища, които играят ролята на минерализовани ивици. Проведено е обучение за защита и реакция при горски пожари и природни бедствия с участието на служители от ТП ДГС „Момчилград“ и РС „ПБЗН“ Момчилград.

През пожароопасния сезон на 2023 година са изготвяни ежемесечни графици за дежурства на служители на стопанството, които се изпращани до РУ Полиция, РС ПБЗН и РДГ – Кърджали. Спазва се актуалната схема за оповестяване при възникване на пожар в горските територии при ТП ДГС „Момчилград“.

Един от проблемите е липсата на пътна мрежа до всички насаждения на територията на териториалното поделение. За предотвратяване възникването на горски пожари, за ограничаване разпространението и за бързото потушаване ежегодно се предвиждат провеждане на мероприятия, които заедно с естествените и изкуствените прегради, както и своевременната реакция от страна на горските служители, служителите на РС „ПБЗН“ и местното население да намалят щетите при евентуално възникване на горски пожар. Извършват се инструктажи на лицата преминаващи или пребиваващи в горските територии, чрез декларации, съдържащи противопожарни правила за защита на горите от пожари.

СТОПАНИСВАНЕ

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и след одобрени с графици:

Вид процедура	Отчетено за годината	
	м3	% изпълнение
1	2	3
Продажба на стояща на корен дървесина на ЮЛ	2944	39
Дългосрочни договори	4820	82
Общо стояща на корен дървесина от ЮЛ	7764	58
Продажба на стояща на корен на дървесина по ценоразпис на ФЛ	1146	104
ОБЩО ПРОДАЖБА НА СТОЯЩА НА КОРЕН ДЪРВЕСИНА	8909	61
Продажба на прогнозни количества	15031	114
Прод. на сорт. и сечища	25061	90
Възлагане на дърводобива	16430	110
ВСИЧКО	25061	90

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазване на действащата нормативна уредба.

НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

През 2023 год. на територията на стопанството са издавани разрешителни за добив на недървесни горски продукти:

- за физически лица - 1 бр. за гъби,
- на юридически лица - 6 бр. за зеленина
- на юридически лица - 1 бр. за лишеи и мъхове
- на юридически лица – 1 бр. за гъби,

ПАША

Пашата на домашни животни в района на ТП ДГС „Момчилград“ се извършва въз основа на платена такса върху територии, извън посочените в заповедта за забрана на пашата на кметовете на общини Момчилград и Джебел.

ЛЕСОЗАЩИТА

Здравословното състояние на горите на територията на стопанството е задоволително.

През 2023 година след проведените наблюдения за нападения от вредители, болести и други повреди на територията на ТП ДГС „Момчилград“ са извършени 80 броя лесопатологични обследвания. Общо засегнатите площи са 4599 дка, от които:

Болести, вредители и повреди	Установена площ /дка/	Проведени мероприятия	Площ /дка/	Ефект %
Гъба - Pestalotiopsis sp.	0.5	-		
Борова процесия	3443	въздушно пръскане	751	82-94
Корояди	0.5	-		
Малка тополова стъкленика	77	наземна химична	77	91
Малък тополов сечко	32	-		

Некроза по кората на тополите от Cytospora	23	механична	23	100
Некроза по кората на тополите от Дотихиза	54	механична	54	100
Повреди от градушка (игл)	1	-		
Повреди от дивеча (шир)	22	-		
Съхнене на леторасли и клонки на бора	815	-		
Тополов листопад	77	-	46	
Тополова петниста златка	54	-	54	
Общо	4599		1005	

Всички горскостопански мероприятия, които са залегнали в различните процедури и горскостопанския план са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния стандарт по горска сертификация с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

При извършване на горскостопанските мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни ефекти. Тези ефекти могат да бъдат обобщени в две групи:

НЕГАТИВЕН ЕКОЛОГИЧЕН ВЪНШЕН ЕФЕКТ:

ТП ДГС „Момчилград“ е довело до минимум негативните екологични и социални външни ефекти чрез добре разработени системи за управление.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми или цели екосистеми. За предотвратяване на негативните въздействия върху водните ресурси са предвидени изграждания на скари и мостове над водни течения) където ще има извозване на материали, както и буферни зони около постоянните водни течения.

Не са извършени залесявания с неподходящи дървесни видове, като са спазени указанията за залесяване с местни дървесни видове.

С провеждането на всички дейности в горите не е намалена устойчивостта на насажденията срещу различните биотични и абиотични фактори. При дадени предписания от проверки са предприемани действия за изпълнението им.

НЕГАТИВЕН СОЦИАЛЕН ВЪНШЕН ЕФЕКТ:

В териториалния обхват на ТП ДГС „Момчилград“ негативния социален ефект е сведен до минимум. Местното население се задоволява с дърва за огрев.

През 2023 г. в ТП ДГС „Момчилград“ са постъпвали 4 /четири/ бр. жалби и сигнали за нарушени права.

На жалбите е отговорено с писма изх.№ 15-195/02.2023 г., изх.№ 15-349/30.08.2023 г., изх.№ 15-392/05.10.2023 г., изх.№ 08-795/10.11.2023 г.

При изпълнението на всички горскостопански дейности ТП ДГС „Момчилград“ може да посочи следните позитивни примери на екологичен и социален ефект:

1. Горите във вододайни зони осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.

2. Микроклимата в района не се повлиява от изведените сечи.
3. Горите се стопанисват по подходящ начин, осигуряващ поддържането на генетично и биологично многообразие.
4. Местообитанията се запазват, а в увредените площи от биотични и абиотични фактори са предприети мерки за залесяване и подпомагане на естественото възстановяване.
5. При залесяване се използват само местни видове, като семената са добити от горски територии в района.
6. Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охраната на горските територии.
7. Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация туризъм и други
8. Съществуващите горски пътища и туристически маршрути се поддържат.
9. Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
10. Осигурява се информация на заинтересованите страни.
11. Подпомагат се местните общности в критични ситуации и много други.

Анализът от извършените наблюдения до момента показва, че горите на територията на стопанството са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листове се изпращат в Лесозащитна станция гр. Пловдив. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане на почвената ерозия в следствие на горскостопанската дейност до минимум. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина. Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологичните планове, са дадени препоръки, които се спазват. Проведените лесокulturни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Следствие на изведените сечи върху подрастта са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са под допустимите 2%. Мониторинга обхваща и естественото възобновяване на горите на територията на ТП ДГС „Момчилград“. През последното десетилетие се наблюдава много добро естествено възобновяване. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитания и типа гора в района и предполага по-висока продуктивност на гората. С оглед положителните резултати от анализа, ТП ДГС „Момчилград“ приключва 2023 година с добра оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

ИНЖ. ВЕСЕЛИН РАЙЧЕВ..... П*
Директор на ТП ДГС „Момчилград“

*Налице е положен подпис, като същия е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679).
П* - на мястото на заличаването